

## Posudek vedoucí na bakalářskou práci Marii Perepeliuc

Struktura rodin a domácností v Norsku se zaměřením na období 2005–2016

Katedra demografie a geodemografie, PŘF UK

Bakalářská práce Marii Perepeliuc se zabývá problematikou rodin a domácností v Norsku se zaměřením na období 2005–2016. Věnuje se jak počtu a struktuře norských rodin a domácností ve zmiňovaném období, tak srovnává situaci Norska s vybranými zeměmi Evropy pro roky 2001 a 2011. Vzhledem k tomu, že evropská populace stárne, což se odráží i na formování rodin a domácností, je studované téma velmi aktuální a z pohledu demografického výzkumu relevantní.

Studované téma je strukturováno do pěti kapitol na 71 číslovaných stranách, které jsou doplněny na bakalářskou práci bohatým seznamem použitých zdrojů a přílohami. Na úvod, kde je vymezeno téma a cíl práce, navazuje kapitola věnující se použitým datům a postupům. K hlavním datovým zdrojům patří oficiální data Norského statistického úřadu vztahující se k domácnostem a data OSN Demographic Yearbook, které byly využity pro výpočet standardizovaného indexu hlav domácností. Mimo to v této části jsou popsány základní demografické ukazatele, které byly v práci využity, a jsou definovány pojmy rodina a domácnost ve statistice. Jak datové zdroje, tak použité metody lze hodnotit jako dostatečné. Kladně lze hodnotit i to, že je na data nahlíženo kriticky. Třetí kapitola popisuje populační vývoj v Norsku z dlouhodobější perspektivy. Zahrnuty jsou všechny základní demografické procesy a pohlavně-věková struktura populace Norska. Protože počet a struktura rodin a domácností je podmíněna populačním vývojem, zařazení této kapitoly považuji za adekvátní, ačkoliv se v interpretaci vyskytují nepřesnosti. Stěžejní kapitola je kapitola čtvrtá, kde je specifikována struktura rodin a domácností v Norsku a její vývoj. Na danou problematiku je nahlíženo z pohledu počtu jednotlivých typů domácností, tak populace žijící v domácnosti, což je nepochybně přínosné, na druhé straně při neodlišení pojmů to svádí k nekorektní interpretaci. Té se však autorka ve většině případů úspěšně vyvarovala. V této kapitole je zařazena i problematika populační politiky Norska a jsou interpretovány výsledky standardizovaného indexu hlav domácností pro vybrané státy a roky 2001 a 2011. Ačkoliv lze kladně hodnotit to, že si autorka uvědomuje význam populační politiky pro dané téma, je otázkou, proč to není v samostatné kapitole. Pokud jde o standardizovaný index, analyzovány jsou data sčítání lidu a za standard bylo zvoleno Maďarsko. Zařazení tohoto indexu hodnotím velmi kladně, protože ačkoliv standardizace je základní demografickou metodou, v případě demografie rodin a domácností jde o pokročilou metodu, neboť na jeho interpretaci je nutné nahlížet velmi komplexně. Z textu je zřejmé, že si to autorka uvědomuje, nicméně je také patrné, že naráží na mnohé limity, které vychází jak z náplně samotného bakalářského studia, tak ne zcela vhodně použitých ukazatelů (např. hrubá míra rozvodovosti). Za přínosné považuji zobrazení výsledků do map, avšak bohužel nelze opomenout to, že text je na některých místech méně srozumitelný a v interpretaci jsou nepřesnosti a zjednodušení. Poslední kapitolou je závěr, kde jsou shrnuty výsledky.

Jako vedoucí práce musím uvést, že autorka pracovala s velkým nasazením a prostudovala značné množství literatury, kterou řádně cituje, kapitoly se snaží propojovat, data a metody jsou odpovídající a výše zmíněné interpretační nepřesnosti nelze připisovat jen neznalosti, ale i tomu, že autorčiným rodným jazykem není čeština. Ačkoliv není práce zcela bez překlepů a pravopisných chyb, jazyková úroveň se výrazně neliší od většiny obhajovaných kvalifikačních prací, které jsem měla možnost posoudit. Formální úpravu práce lze také považovat za zdařilou. S ohledem na výše uvedené nedostatky se domnívám, že předkládaná práce splňuje požadavky kladené na kvalifikační práce.

Bakalářskou práci Marii Perepeliuc doporučuji k obhajobě.

V Praze 31. 5. 2017

RNDr. Olga Kurtinová, Ph.D.